

AgEcon SEARCH
RESEARCH IN AGRICULTURAL & APPLIED ECONOMICS

The World's Largest Open Access Agricultural & Applied Economics Digital Library

This document is discoverable and free to researchers across the globe due to the work of AgEcon Search.

Help ensure our sustainability.

Give to AgEcon Search

AgEcon Search

<http://ageconsearch.umn.edu>

aesearch@umn.edu

*Papers downloaded from **AgEcon Search** may be used for non-commercial purposes and personal study only. No other use, including posting to another Internet site, is permitted without permission from the copyright owner (not AgEcon Search), or as allowed under the provisions of Fair Use, U.S. Copyright Act, Title 17 U.S.C.*

No endorsement of AgEcon Search or its fundraising activities by the author(s) of the following work or their employer(s) is intended or implied.

AZ ÜZEMI MÉRET ÉS A JÖVEDELMEZŐSÉG ÖSSZEFÜGGÉSEI A SERTÉSHIZLALÁSBAN

HORNOK BÉLA

Az utóbbi időben egyre több fórum és cikk foglalkozik a sertéshizlalás jövedelmezőségének problémáival. Az ágazat jövedelmezősége több ok miatt az érdeklődés középpontjába került:

A vágósertés-termelés 1969-ben csökkent az előbbi évekhez viszonyítva. A csökkenés, illetve a ciklus mélypontja az 1968. évi kedvezőtlen takarmány-terméssel magyarázható.

Az 1970-es gazdasági évben a gazdasági ösztönzők rendszere megváltozott. Növelték a vágósertés átvételi átlagárát, de ezzel egyidejűleg emelkedett a takarmánytápok ára és csökkent a beruházások állami támogatása.* Új sertéshizlaldák létesítési költségeiből az eddigi 50% helyett 70% lett a termelőszövetkezeteket terhelő hányad.

Mindez kihat IV. ötéves tervünk egyik célkitűzésének teljesítésére, a nagyüzemi sertéshizlalás iparszerű ágazattá fejlesztésére. Ezért ehhez a problémához kívánunk néhány gondolatot hozzáfűzni. Vizsgálatainkat a termelőszövetkezetek mintegy 10%-át reprezentáló üzemek adatai alapján végeztük el a MÉM Statisztikai és Gazdaságelemző Központjában.**

VIZSGÁLATI MÓDSZER

A téma kidolgozásánál azt a megállapítást használtuk fel, hogy ha a termelést, illetve a kibocsátást fokozzuk, a változásra a termelési költségek komponensei különböző mértékben és intenzitással reagálnak. Lehetnek abszolút állandó és viszonylag állandó költségek és lehetnek olyan változó költségek, amelyeknek változása a kibocsátás változásával egyenesen arányos (proporcionális), csökkenően arányos (degresszív), növekvően arányos (progresszív) és megtérülő (negatív vagy regresszív).

* Ezzel kapcsolatos az 1041/1969. Kormányhatározat.

** A témával részletesen A különböző típusú technológiák, termelési méretek és fajták hatása a sertéshizlalás jövedelmezőségére címmel a MÉM 1970. 9. kiadványa foglalkozik.

A költségek ezen felosztása természetesen sem elméleti, sem pedig gyakorlati szempontból nem meríti ki a költségek mozgásformáit.

Az említett elhatároláson kívül a költségek más, mondhatnánk „vegyes” mozgásformát is követnek. Vannak költségek, melyek a termelés függvényében először növekvő, majd csökkenő (konkáv) és vannak olyanok, melyek először csökkenő, majd pedig növekvő (konvex) tendenciát követnek. A költségeknek ez a tulajdonsága rendkívül fontos az optimális üzemi méretek matematikai módszerekkel történő meghatározásában.

A költségek irányának és intenzitásának egzakt közgazdasági és matematikai megfogalmazásával régen foglalkozniak a teoretikusok. Az összefüggést lineáris és nem lineáris polinommal fejezhetjük ki a következők szerint:

$$Y(X) = a_0 + a_1x_1 + a_2x_2 + \dots + a_nx_n \text{ (lineáris)}$$

$$Y(X) = a_0 + a_1x_1 + a_2x_1^2 + a_3x_1x_2 + a_4x_2 + a_5x_2^2 \text{ (nem lineáris).}$$

Ahol az Y a termelési költség, az x vektor komponensei pedig a termelt termékek naturális mennyiségei.

Amint ez ismeretes, az állandó (fix) és a változó költségek egy része (a proporcionális és degresszív költségek) a kibocsátás növelésének függvényében az önköltségben csökkenő hányaddal jelenik meg.

Ezen megállapításból kiindulva jutottunk arra a következtetésre, hogy a kibocsátás és az üzemi kapacitás-kihasználás fokozásával a jövedelmezőségi hányag javul. Az összefüggés mind közgazdasági-logikai, mind pedig egyszerű matematikai axiómákkal bizonyítható.

Ha egy tört nevezőjét (n = kibocsátás) növeljük, miközben a számláló (c = fix, proporcionális és degresszív költségek) változatlan, a tört értéke egy tetszőlegesen kicsiny szám ($\varepsilon = 0$) felé konvergál.

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{c}{n} = \varepsilon$$

Vizsgáljuk meg, hogy ez az általános is igazolt összefüggés hogyan érvényesül a sertéshizlalásban.

Munkánk során először a kibocsátás, majd pedig az üzemi kapacitás-kihasználtság és jövedelmezőség összefüggéseire kerestünk választ. Mindkét kérdéskomplexum az iparszerű sertéshizlalás üzemi szintű (mikroökonomiai) összefüggéseivel kapcsolatos. A probléma megoldásához az iparszerű sertéshizlalás közgazdasági-jövedelmezőségi feltételeit, illetve a teljesítés lehetőségeit kell megvizsgálunk.

A technikai fejlesztés és a jövedelmezőség szorosan összefüggő tényezők, mindkettő ok és egyben okozat is lehet.

Meg kell jegyezni, hogy az iparszerű sertéshizlalásnak nem egyedüli feltétele a kibocsátás növelése. A jövedelmezőség fokozása a kibocsátás növelésével egyidejűleg csak intenzív *fajttákkal*, biológiailag értékes bel-

tartalmú
tartási k

A k

jából m

Az

az 1970-

csökken

míg a m

standard

Meg

megköz

sadalmi

Az

moltuk

kesítésb

A továb

Vi

mine c

jából l

magyar

(stand

200 ga

A

konstr

darab

A

tartalmú takarmánytáppokkal és zárt rendszerű (gépesített, automatizált) tartási körülmények között lehetséges.

A kibocsátás és jövedelmezőség összefüggéseinek számszerűsítése céljából modell árat és önköltséget számoltunk.

Az önköltség az 1968-as áron számított gazdasági abrakfelhasználást, az 1970-es áron számított tápokot és a megváltozott (az állami támogatás csökkenésének megfelelően növelt) amortizációs költségeket tartalmazza, míg a munkabér és közterhei, valamint az általános költségek 1969. évi standardok.

Megítélésünk szerint ez az önköltségforma tartalmában maximálisan megközelíti az 1970. évi és az azt követő években a sertéshús-termelés társadalmilag szükséges munkaráfordításait.

Az önköltség kimunkálása után a várható értékesítési átlagárát számoltuk ki, amelyet az *állam felé, a szabadpiacon és a tagoknak* történő értékesítésben elért átlagárak súlyozott számtani átlagolása eredményezett. A továbbiakban a következő jelöléseket alkalmaztuk:

	1968. számított	1969. évi tényleges érték	1970. számított
Élősúly-önköltség	K_0	K_1	K_2
Értékesítési átlagár	P_0	P_1	P_2

Vizsgálatainkat a továbbiakban két fázisra bontottuk. Elsőként harminc olyan gazdaságot vizsgáltunk meg, amelyek a vizsgálat szempontjából homogén minőségi ismérveket tartalmaznak; valamennyi gazdaság *magyar nagyfahér hússertést, koncentrált telephelyen, tartós épületben hizlalt* (standard gazdaságok). Majd a második fázisban a reprezentációba vont 200 gazdaságot vizsgáltuk meg. (Reprezentatív gazdaságok.)

A KIBOCSÁTÁS ÉS A JÖVEDELMEZŐSÉG ÖSSZEFÜGGÉSE A STANDARD GAZDASÁGOKBAN

A kibocsátás és a jövedelmezőség között függvényszerű kapcsolat konstruálható; független a kibocsátás — az évi meghizlalt és értékesített darab — és függő változó az önköltség, illetve az átlagár. Felírva:

$$K \rightarrow K(X)$$

$$P \rightarrow P(X)$$

A *standard* gazdaságokra vonatkozóan az önköltség alakulására a

$$K_0(X) = 23\,493 - 3,775X + 0,001X^2$$

$$K_1(X) = 23\,312 - 3,261X + 0,00096X^2 \text{ és a}$$

$$K_2(X) = 26\,183 - 5,078X + 0,001548X^2,$$

az átlagárakra pedig a

$$P_0(x) \cong P_1(X) = 22\,616 - 2,988X + 0,001058X^2$$

$$P_2(X) = 24\,546 - 2,988X + 0,001058X^2$$

függvényszerű összefüggést állapítottuk meg.* (A közölt függvényeket az 1., 2. és a 3. ábra szemlélteti.)

A standard gazdaságok adataiból számított függvények alapján megállapíthatjuk, hogy:

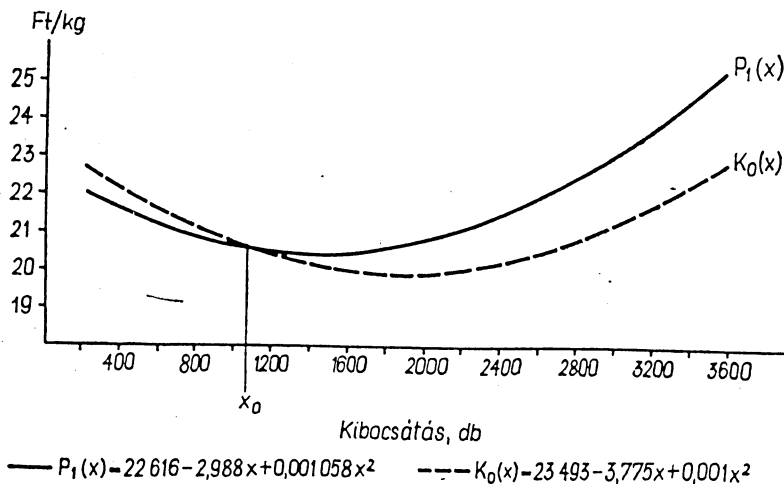
1. a jövedelmezőség szoros függvénye a kibocsátásnak;
2. az általunk vizsgált évekre (1968–1969 és 1970) meghatározható egy kritikus volumen, mely alatt a termelés nem jövedelmező, illetve csak afelett rentábilis.

Az 1968-as költség- és árkonstrukcióban (1. ábra) a kibocsátás növelésével a jövedelmezőség javult. Ott ahol az önköltség- és az árfüggvényeket ábrázoló görbék metszik egymást, azaz:

$$K(X) = P(X),$$

meghatározható egy kritikus pont (X_0), mely alatt a termelés nem jövedelmező.

Az 1969. évi konstrukcióban (2. ábra) a jövedelmezőség javult, bár kisebb mértékben, mint 1968-ban. Változatlan értékesítési árat feltételezve, a jövedelmezőséget a takarmánybázis árszintváltozása számottevően befolyásolta.

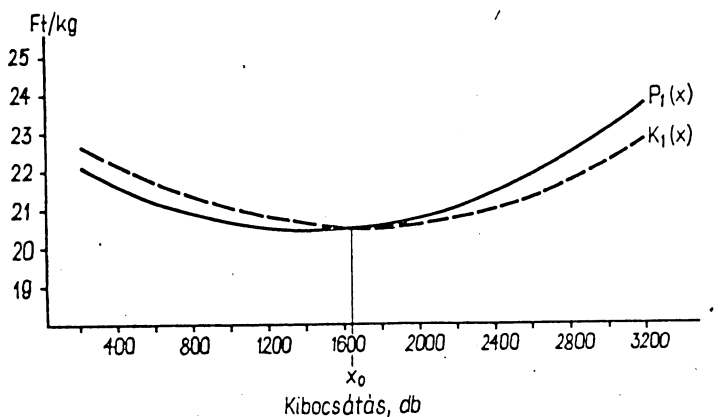
1. ábra. Az 1969. évi sertéskibocsátás és a jövedelmezőség kapcsolata (1968-as konstrukció)

* A függvények 1000 kg élőszúlyra vonatkoznak.

Az
adja. I
takarm
kedvez
mányo
való hi
súlygy
átlagá
fektus
1969-b
A
gazdas
vételi á
táparal
költség
önkölt
jövedel
hez ké

A

összefü

$$\text{---} P_1(x) = 22\,616 - 2,988x + 0,001058x^2 \quad \text{---} K_1(x) = 23\,312 - 3,261x + 0,00096x^2$$

2. ábra. Az 1969. évi sertéskibocsátás és a jövedelmezőség kapcsolata (1969-es konstrukció)

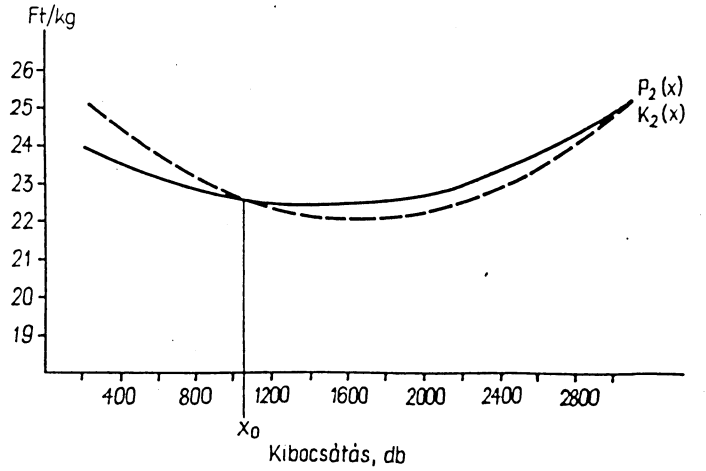
Az állattartás takarmányszükségletét az előző év takarmánytermelése adja. Így a sertéshizlalás takarmánybázisának árszintjét az előző év takarmányainak termésátlaga és önköltsége határozta meg. Az 1968. évi kedvezőtlen időjárás alacsonyabb termésátlagokat, így magasabb takarmányönköltséget, illetve árszintet eredményezett. A drágább takarmánnyal való hizlalás 1969. évben — az előző évekhez viszonyítva — magasabb súlygyarapodási és élősúly-önköltséggel párosult. Változatlan értékesítési átlagár mellett ez a közvetlen természeti tényezőkre visszavezethető effektus határozta meg a sertéstartás jövedelmezőségét 1968-ban és 1969-ben.

A sertéshizlalás jövedelmezőségére 1970-ben (3. ábra) alapvetően két gazdaságon kívüli tényező is hatott. A jövedelmezőséget javította az átvételi ár 2 Ft-tal történő emelése. Ezzel szemben emelkedtek a takarmánytápárak és csökkent a beruházások állami támogatása, ami az amortizációs-költség és ezáltal az élősúly-önköltség emelkedését eredményezte. A várható önköltség-növekedést az átvételi átlagár emelése erősen mérsékli, így a jövedelmezőségi viszonyok bizonyos mértékig módosulnak az előző évekhez képest.

A jövedelmezőségi hányadot a

$$J = \frac{\text{Termelési érték} - \text{Bruttó termelési költség}}{\text{Bruttó termelési költség}}$$

összefüggésből határozzuk meg.

$$\text{---} P_2(x) = 24\,546 - 2,988x + 0,001\,058x^2 \quad \text{---} K_2(x) = 26\,183 - 5,078x + 0,001\,548x^2$$

3. ábra. A sertéskibocsátás és a jövedelmezőség várható alakulása 1970-ben.

$P_2(x)$ = az 1970. évi számított értékesítési átlagár függvénye

$K_2(x)$ = az 1970. évi számított elősúly-önköltség függvénye

Ennek egy termékre vonatkozó képlete tehát:

$$J = \frac{QP - QK}{QK} = \frac{P - K}{K},$$

ahol a Q a természetes mértékegységben (kg) kifejezett termelés.
Mint ahogy a

$$\begin{aligned} K &\rightarrow K(X) \text{ és} \\ P &\rightarrow P(X) \end{aligned}$$

hozzárendelést függvényszerűen meghatároztuk, a jövedelmezőségi hányad egyenlő:

$$J = \frac{P - K}{K} = \frac{\int_{x_0}^{x_1} P(X) dx - \int_{x_0}^{x_1} K(X) dx}{\int_{x_0}^{x_1} K(X) dx} = \frac{\int_{x_0}^{x_1} [P(X) - K(X)] dx}{\int_{x_0}^{x_1} K(X) dx}$$

A jövedelmezőségi hányad tehát a standard gazdaságokban 1970-ben:

$$J = \frac{\int_0^{5000} P_2(X)dx - \int_0^{5000} K_2(X)dx}{\int_0^{5000} K_2(X)dx} = -2,0\%$$

A KIBOCSÁTÁS ÉS A JÖVEDELMEZŐSÉG ÖSSZEFÜGGÉSE
A REPREZENTATÍV GAZDASÁGOKBAN

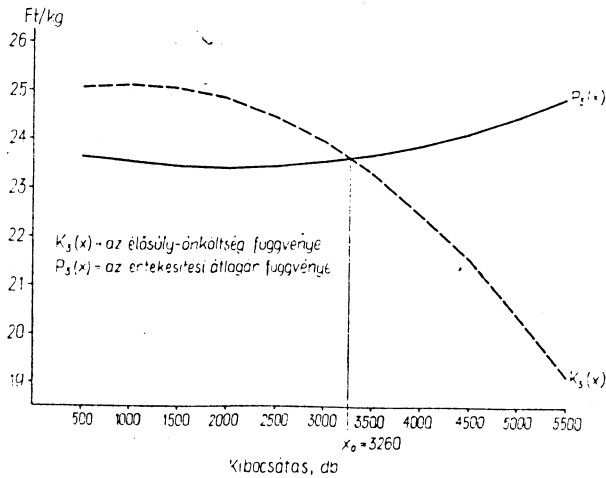
A *standard* gazdaságok esetében megállapítható volt, hogy a kibocsátás a jövedelmezőséget nagymértékben meghatározta. A továbbiakban azt vizsgáljuk meg, hogyan módosul ez a megállapítás a *reprezentatív* termelőszövetkezeti gazdaságok esetében.

A tényleges adatokat az 1. táblázat és az adatokból számított függvényeket pedig a túloldali 4. ábra tartalmazza. A kibocsátás és az önköltség összefüggésére jellemző, hogy a *reprezentatív* gazdaságok esetében szoros ($r = -0,7982$) összefüggés mutatható ki közöttük.

1. táblázat

A KIBOCSÁTÁS ÉS JÖVEDELMEZŐSÉG KAPCSOLATA
1970-BEN A SERTÉSHIZLALÁSBAN
(A reprezentatív gazdaságok adatai)

A kibocsátott hizott sertés darabszáma	A kibocsátás évi átlaga (db)	Értékesítési átlagárak (Ft/kg)		Élősúly-önköltség (Ft/kg) (K_2)	1 kg élősúlyra jutó jövedelem (Ft/kg) ($P_2 - K_2$)
		1969.	1970. ($=P_2$)		
		évben			
— 500	328	21,71	23,66	26,09	-2,43
501—1000	720	21,95	23,90	24,78	-0,88
1001—1500	1238	21,43	23,38	24,98	-1,60
1501—2000	1778	21,83	23,78	24,31	-0,53
2001—2500	2341	20,95	22,90	26,70	-3,80
2501—3000	2867	21,16	23,11	23,74	-0,63
3001—3500	3157	21,61	23,56	24,15	-0,59
3501—4000	3683	22,07	24,02	22,10	+1,92
4001—4500	4261	22,03	23,98	21,48	+2,50
5001—5500	5207	21,90	23,85	22,93	+0,92
Összesen/átlag	1224	21,63	23,59	24,93	-1,34

4. ábra. A kibocsátás és a jövedelmezőség függvényszerű kapcsolata a reprezentatív gazdaságokban 1970-ben

Az élősúly-önköltségből, illetve az átlagárból számított függvények:

$$P_3(X) = 23\,879,67 - 0,462918X + 0,000116X^2$$

$$K_3(X) = 24\,750,47 + 0,649049X - 0,000304X^2$$

Ahol a függvénygörbék metszik egymást (lásd 4. ábrát), ott:

$$K_3(X) = P_3(X)$$

Így meghatározható egy kritikus pont ($X=3260$), mely a jövedelmező méretű kibocsátás alsó határát jelöli. Meghatározott valószínűségekkel prognosztizálhatjuk a sertések 1970. évi várható élősúly-önköltségét is. Ez a következők szerint alakul:

A valószínűség %-a	A vágósertések élősúly-önköltsége, Ft
90	24,01—25,85
95	23,83—26,03
96	23,78—26,08
97	23,71—26,15
98	23,63—26,23
99	23,49—26,37
99,9	23,08—26,78

Nem érdektelen megállapítani, hogy a *standard* gazdaságoknál az önköltség függvénye *konvex*, a *reprezentatív* gazdaságoknál pedig *konkáv*.

A magyarázat a technikai haladás és a gazdasági hatékonyság kapcsolatának problémakörébe vezet. Gyakorlati tapasztalatok bizonyítják, hogy változatlan technológiai feltételek mellett az önköltség nem csökkenthető bizonyos határon túl, csupán a kibocsátás növelésével. A *standard* gazdaságoknál (ahol a kibocsátáson kívüli technológiai tényezők, az épület, a teleprendszer és a fajta változatlanok voltak) az önköltség a kibocsátás növelésével — miután elért egy minimális pontot — újra növekedni kezdett. A *reprezentatív* gazdaságokban viszont, ahol a kibocsátással egyidejűleg a technikai, technológiai tényezők is változtak, az önköltség — a kibocsátás növelésének függvényében — csökkenő tendenciát mutatott. Mind a *standard* mind pedig a *reprezentatív* gazdaságokban 1970-ben — 1969-hez viszonyítva — csökkent a sertéshizlalás jövedelmezősége.

A KAPACITÁSKIHASZNÁLÁS ÉS A JÖVEDELMEZŐSÉG ÖSSZEFÜGGÉSE A REPRESENTATÍV GAZDASÁGOKBAN

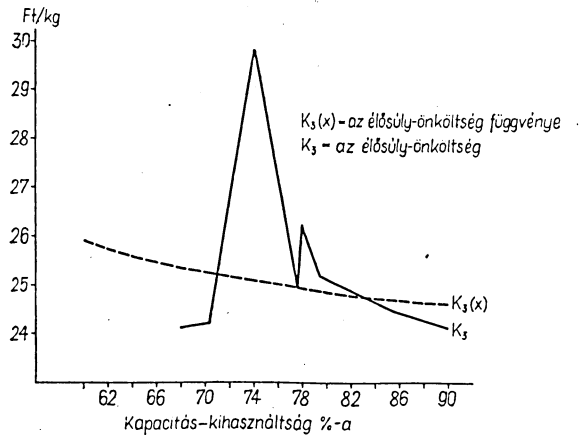
Gyakorlatilag minden hizlaldát meghatározott férőhelyre konstruáltak, tehát üzemi szinten a kibocsátás növelésének a hizóférőhelyek száma szab határt. De kérdés, vajon a meglévő hizlaldákat az üzemek milyen mértékben használják ki. A 2. táblázat a reprezentatív gazdaságok férőhelykihasználtságát és az önköltségeket tartalmazza. Az adatokból megállapíthatjuk, hogy az önköltség — üzemem belüli tényezők miatt — erősen függ a kapacitáskihasználástól. Ezen megfontolás alapján az önköltség a kapacitáskihasználtság függvényeként írható le úgy, hogy független változó a

2. táblázat

AZ ÜZEMI KAPACITÁSKIHASZNÁLTSÁG ÉS AZ ÖNKÖLTSÉG ÖSSZEFÜGGÉSE 1970-BEN* A SERTÉSHIZLALÁSBAN

Az épület jellege	Nem koncentrált		Koncentrált		Szakosított		Az átlagos	
	telepeken						kihasználási %	önköltség (Ft/kg)
	a kihasználás %-a	az önköltség (Ft/kg)	a kihasználás %-a	az önköltség (Ft/kg)	a kihasználás %-a	az önköltség (Ft/kg)		
Tartós	85,48	24,49	89,88	24,08	68,18	24,11	84,80	24,19
Szerfús	77,99	26,22	74,30	29,82	—	—	76,87	27,41
Javított szerfús	77,65	24,94	79,53	25,18	70,04	24,18	76,76	24,86
Együtt	81,47	25,24	86,68	25,04	68,32	24,13	78,61	24,93

* Valamennyi adat súlyozott számtani átlag.

5. ábra. Az üzemi kapacitászkihasználás és az önköltség összefüggése 1970-ben

férőhelyek kihasználtsági százaléka, és függő változó az önköltség. Ezt az összefüggést egy hiperbolával fogalmazhatjuk meg:

$$K(z) = 23\,542 + 845 \frac{1}{z^2}$$

(z = a kapacitászkihasználás %-a.)

A 2. táblázat adatait és a hiperbolikus függvényt az 5. ábra tartalmazza. A függvényértékek szerint a kapacitászkihasználtság és az önköltség összefüggése számszerűen a következőképpen alakul:

A kihasználtság %-a	Önköltség (%)	A kihasználtság %-a	Önköltség (%)
50	100,0	78	92,6
55	97,8	80	92,3
60	96,2	82	92,1
62	95,6	84	91,9
64	95,1	86	91,7
66	94,7	88	91,5
68	94,2	90	91,3
70	93,9	92	91,2
72	93,5	94	91,0
74	93,2	96	90,8
76	92,9	98	90,7
		100	90,6

Az
Ez a kil
csony a
ható me
ki, hogy
sított h
alacsony
gazdasá

Miv

A j
hatásáb
belüli, i
a gazdá
(Egy ad
önkölts
felhaszn
paritása
tesen ha
alapján

Ke

melését
pedig c
A gazd
csökken
pecseny
kihaszn
sége rel

(1)

sági Kiaz
a mezőg
A Cobb
sági Szer
Közgazd

B 1

репрезен
как разм
средство
ротацион
тельство
щих бол
сти, син
ность.

Az átlagos kapacitáskihasználás a reprezentatív gazdaságokban 78,61%. Ez a kihasználtsági szint csak részben magyarázható azzal, hogy még alacsony a tartós, zárt rendszerű hizlaldák aránya. Ugyanis csak itt valósítható meg az egész éven át tartó folyamatos termelés. Sőt inkább az derül ki, hogy a legkorszerűbbnek tekinthető, tartós épülettel rendelkező szakosított hizlaldák kapacitáskihasználása a legalacsonyabb (68,18%). Ez az alacsony kapacitáskihasználtság csak jelenség, melyet elemi erővel ható gazdasági törvények determinálnak.

Mivel magyarázható a berendezések alacsony kihasználtsági szintje?

A jelenség okát a gazdasági ösztönzőknek a sertéshizlaltásra gyakorolt hatásában kell keresnünk, melyek megjelenési formájukat tekintve üzemen belüli, illetve üzemen kívüli faktorként fejtik ki hatásukat. Üzemen belül a gazdálkodás eredményei jórészt természeti tényezők által determináltak. (Egy adott év időjárása a termésátlagra, ezen keresztül pedig a takarmányok önköltségére gyakorol hatást.) Üzemen kívüli tényezőnek tekinthető a felhasznált ipari anyagok és a mezőgazdasági felvásárlási árak aránya, diszparitása. Az üzemen belüli és kívüli gazdasági tényezők (ösztönzők) együttesen határozzák meg a termelő munkájának társadalmi hasznosságát, mely alapján a termelő dönt: *mit és mennyit* termeljen.

Kedvezőbb jövedelmezőségi feltételek mellett a termelő növeli termelését, ezáltal növekszik a berendezések kihasználtsága, az önköltség pedig csökken, miáltal a jövedelmezőség e kumulatív hatások miatt javul. A gazdasági ösztönzők romlása esetén a termelő a lehetséges mértékig csökkenti termelését, miközben hatékonyabb, jövedelmezőbb ágazatok (pl. pecsenyecsirke) termelésének körét bővíti. Ezáltal a termelőberendezések kihasználása csökken, az önköltség növekszik, így az ágazat jövedelmezősége relatíve is romlik.

I R O D A L O M

(1) *Csete László*: Jövedelem, költség, ár a termelészövetkezetekben, Mezőgazdasági Kiadó, Budapest, 1967. (2) *Lányfalvi Sándor* — *Csete László*: Tervezés és információ a mezőgazdaságban, Mezőgazdasági Kiadó, Budapest, 1968. (3) *Mátyás Antal*: A Cobb — Douglas-féle termelési függvény és Solow növekedési elmélete. Közgazdasági Szemle, XI. évf. 7 — 8. sz. (4) *Rimler Judit*: A termelési függvények elméletéről. Közgazdasági Szemle, XIII. évf. 9. sz.

В работе автор занимается доходностью промышленного содержания свиней в репрезентативных хозяйствах. На основании анализа доходность является функцией как размера предприятий, так и использования мощности. На уровне предприятия, посредством увеличения размера и максимального использования свиноводов (ускорения ротации и т. д.), можно вскрыть значительные материальные ресурсы. Благодаря строительству откормочных свиноводов, оборудованных современной техникой, обладающих большой пропускной способностью, путем максимального использования мощности, снижается себестоимость, улучшается доходность и материальная заинтересованность.

Es wurden die Einträglichkeitszusammenhänge der industriemässigen Schweinemast in einigen repräsentativen landwirtschaftlichen Betrieben analysiert. Gemäss den Untersuchungen ist die Einträglichkeit eine Funktion der Betriebsausmasse und der Kapazitätsausnutzung. Auf Betriebsebene kann man mit der Erweiterung der Ausmasse und durch eine maximale Stallraumkapazitätsausnutzung (schnellere Rotation usw.) wesentliche materielle Reserven erschliessen. Mittels zeitgemässen technischen Ausrüstungen, durch Schaffung geeigneter Mastanlagen die eine massenweise Ausgabe von Mastschweinen ermöglichen sowie, mit der optimaler Ausnutzung der Kapazität senken sich die Selbstkosten, die Einträglichkeit und durch ihr die materielle Interessiertheit aber werden sich verbessern.

MAGYAR LÁPVIDÉK KUTATÁSI

Hazánk...
vezete é...
(Tőzegter...
részt a t...
tok, más...
melőszöve...
és az orsz...
mi vállala...

A tőzeg...
egy 277 m...
dig kb. (C...
adatok k...
matban.)
ségügyi
felhaszná...
készítésé...
előállítás...
fel. (A t...
gazdaság...
sére a jöv...

Az or...
— amel...
készletek...
illetve el...
Ezek a...
vagy álla...
üzemi ter...
jellegű h...
vek készit...
tések (dol...
és segítsé...

A lápt...
zisú —
adathalm...
kumentá...
mezőgaz...
föld-term...
mértékbe...

A hely